

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Янка Пресолска

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН

Относно: конкурс за заемане на длъжността доцент по специалност „Хидробиология“ за нуждите на ИГ „Лотични екосистеми“, секция „Биоразнообразие и процеси в сладководни екосистеми“, отдел „Водни екосистеми“ към Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, обявен в ДВ, брой 93/ 22.11.2022 г.

По настоящия конкурс единствен кандидат е д-р Весела Василева Евтимова, главен асистент в отдел „Водни екосистеми“ при ИБЕИ-БАН.

Весела Евтимова се дипломира като магистър по биология през 2002 г. в Биологическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, а през 2013 г. придобива образователната и научна степен „доктор“ по специалност „Сладководна екология“ в Училище по природни науки (Тринити Колидж) към Университета в Дъблин, Ирландия.

Към документите по конкурса е приложена подробна биографична справка, която отразява забележителна активност на кандидата в следните насоки:

- образование и обучение – кандидатът придобива множество квалификации, свързани с овладяване на съвременни методи и приложими в изследователските направления на хидробиологията, вкл. и статистически такива;
- професионална реализация, свързана с изследователска (участие в проекти, полева, експериментална и лабораторна работа, анализ и публикуване на данни), преподавателска (провеждане на лабораторни

занятия по редица биологични дисциплини) и редакторска дейност (езиков редактор на *Acta zoologica bulgarica*);

- придобиване на организационни, социални и технически умения и компетенции.

Научна продукция на кандидата

Резултатите от научно-изследователската дейност на д-р Евтимова са отразени в 41 научни публикации, от които 22 са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и/или Scopus) (Прил. 1).

В настоящия конкурс д-р Евтимова участва с 22 публикации (без трите статии, отнесени към дисертацията, Прил. 5), от които 15 са индексирани в WoS и Scopus (6 от група В и 9 от група Г.7), а четири – в списания само с SJR-ранг. Единадесет от публикациите по конкурсната процедура са с общ импакт-фактор 37,136. Разпределението на статиите по квартали е както следва: седем в Q1, една в Q2 и седем в Q4. В списъка са включени и седем научни труда, отнесени към показател Г.8 (Публикувана глава от книга или колективна монография), съобразено с наличието на ISBN. В осем от публикациите по конкурса тя е първи, а в пет – втори автор. В съответствие с изискването на ЗРАСРБ, за участието си в големи авторски колективи д-р Евтимова е предоставила писма с приносите на кандидата.

Изследователска тематика и научни приноси

Справката за научните и научно-приложни приноси на кандидата отразява многостранните ѝ изследователски интереси. Тематиката на публикациите по конкурса обхваща следните направления:

- Влияние на факторите на средата върху моделни групи хидробионти и техните общества

Изследвани са екстремалните колебания във водните нива и е установено значително намаляване на продуктивността и биологичното

разнообразие в крайбрежните зони на езерата като ефект от тях. Подчертава се определящото значение на хидрологичния режим за речните хидробионти (в частност) и върху хидроекосистемите (като цяло). Въз основа на резултатите от проучванията са предложени биоиндикатори, реагиращи на хидрологичния натиск като стрес фактор.

- Разпространение на водни безгръбначни спрямо географски характеристики, типа водоем и фактори на средата

Изучавана е ролята на факторите на околната среда при оформянето на водната биота в различни по тип сладководни екосистеми: в т.ч. и разпространение на водни безгръбначни спрямо географски характеристики, типа водоем и фактори на средата, както и индикативния потенциал на макрозообентоса при оценка на различни антропогенни въздействия.

Изследователски интерес за кандидата представлява и влиянието на промените в условията на средата върху пригодността на водните местообитания за хидробионтите, а това е особено важно за по-чувствителните организми, които имат специфични предпочитания към условията на средата.

- Въздействие на глобалните промени и големи смущения на климата в контекста на опазването на биологичното разнообразие

Анализират се тенденциите в промяната на биоразнообразието в пространствен (пан-европейски) и времеви мащаб, както и количеството и значението на различни елементи и микроорганизми във водните екосистеми на Европа. Установяват се по-сложни тенденции в регионален мащаб, където специфични фактори играят съществена роля.

- Фаунистика и таксономия

За д-р Евтимова обект на специален интерес са таксономичните и фаунистични изследвания върху микробезгръбначна водна фауна в

разнообразни водоеми и специфични местообитания, стигофауна и разред Trichoptera (Insecta). За първи път са обобщени (или съобщени) данни за видовия състав на редица групи водни организми за различни райони от чужбина и от България, като са разширени знанията за техните находища. Ревизирано и допълнено е описанието на ларвата на терциерния реликт *Calamoceras illiesi* Malicky & Kumanski, 1974. За първи път е изследвана слабопроучената микробезгръбначна водна фауна в разнообразни водоеми и специфични местообитания в Югозападна Исландия.

Цитирания

Приложеният списък включва само част от реалния брой цитати на кандидата. Представени са 140 позовавания на 11 публикации, 118 от които са в специализирани издания с IF.

Оценка на представените материали по конкурса

Към справката за съответствие с минималните национални изисквания, представена от д-р Евтимова за участие в конкурса, имам следните бележки: в групи показатели В.4 и Г.7 статии с номера В4.3, В4.5, Г7.3 и Г7.4 не са точкувани в съответствие с Правилника на ИБЕИ и БАН (би следвало да получат по 10 т.). В раздел Г8. Публикувана глава от книга или колективна монография, публикация с номер Г8.7 отговаря по-скоро на доклад в сборник от конференция и не би следвало да е в списъка под тази рубрика. Независимо от редуцирането на точките, следва да се подчертае, че научната продукция, представена от д-р Евтимова за участие в конкурса, покрива критериите на ИБЕИ и БАН. Общият брой точки по показатели е както следва:

- В – 107 т. (от минимум 100);
- Г – 246 т. (от минимум 220);
- Д – 258 т. (от минимум 60).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Познавам д-р Евтимова от постъпването ѝ в Института по зоология, БАН. През годините се затвърдиха впечатленията ми за активен, целенасочен, перспективен и инициативен изследовател.

Доктор Весела Евтимова е автор на висококачествена научна продукция, която намира широк отзвук сред научните среди. Убедена съм, че нейната хабилитация ще има не само стимулиращ ефект върху понататъшното ѝ професионално развитие, но ще допринесе и за обогатяването на изследователската тематика на секция „Биоразнообразие и процеси в сладководни екосистеми“ чрез прилагането на новаторски идеи и подходи. Считам това за достатъчно основание да дам положителна оценка на научните резултати на кандидата и да препоръчам на Научния съвет на ИБЕИ да избере гл. ас. д-р Весела Василева Евтимова на академичната длъжност „доцент“ по специалност „Хидробиология“.

София, 20.03.2023 г.

Подпис:

(доц. д-р Я. Пресолска)